

Obrazac „Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu“		
OSNOVNI PODACI		
Ime i prezime	Katarina Pučar	
Zvanje	Dipl. kateheta	
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ „Ljubo Babić“	
Adresa elektroničke pošte	katarina.pucar@skole.hr	
Naslov metodičkih preporuka	Pavlovo obraćenje	
Predmet (ili međupredmetna tema)	Katolički vjerouauk	
Za međupredmetnu temu obavezno navesti u sklopu kojega nastavnoga predmeta se izvodi. Dodatno može i sat razrednika ili izvannastavna aktivnost, ali najmanje jedan nastavni predmet je obavezan.		
Razred	peti	
OBVEZNI ELEMENTI		
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikulumapredmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>OŠ KV A.5.2. Učenik opisuje <i>Bibliju</i> kao temeljni izvor kršćanstva i židovstva, navodi povijesne i geografske odrednice, novozavjetne biblijske knjige, prenesena značenja biblijskoga teksta i temeljne biblijske poruke kako bi otkrio poruku za svoj život. Iz razrade ishoda: Učenik imenuje biblijske kratice i s pomoću njih pronađeni određena mesta u Biblijci. Učenik prepoznaje prenesena značenja biblijskoga teksta.</p> <p>OŠ KV B.5.1. Učenik u biblijskoj povijesti i evanđeljima otkriva Boga koji čovjeku pokazuje put i daje čovjeku potrebnu snagu za suočavanje s različitim životnim situacijama i izazovima. Iz razrade ishoda: Učenik upoznaje velike likove biblijske povijesti: Abrahama, Jakova, Samuela, Davida, Salomona, sv. Petra, sv. Pavla. Učenik opisuje znakove Božje naklonosti, skrbi, prijateljstva, praštanja i izbavljenja prema čovjeku. Učenik kroz primjere biblijskih likova prepoznaje Boga kao</p>	

	prijatelja koji daje svoj blagoslov i obećanja.
Tijek nastavnoga sata	<p>Motivacija (10 min)</p> <p>Učenici igraju igru „Trka do Damaska“ pripremljenu u aplikaciji LearningApps.</p> <p>Središnji dio (10 min)</p> <p>Čitanje i interpretacija biblijskog teksta Savlovo obraćenje (Dj 9, 1 – 19).</p> <p>Zadaci za učenike (20 min)</p> <p>Učenici gledaju isječak crtanog filma o Savlovom obraćenju s dodanim pitanjima pripremljen u alatu EdPuzzle.</p> <p>Učenici uz pomoć pripremljene slike prepričavaju priču o Savlovom obraćenju.</p> <p>Učenici u tablicu s biblijskim likovima koju su započeli u prvom polugodištu upisuju novo Savlovo ime.</p> <p>Vrednovanje (5 min)</p> <p>Izlazna kartica „Koliko znam o Savlovom obraćenju“</p>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Motivacija</p> <p>Učenici na svojim tabletima ili pametnim telefonima igraju igru „Trka do Damaska“ pripremljenu u aplikaciji Learningapps:</p> <p>https://learningapps.org/display?v=pu5c6r70j19</p> <p>Zadaci koje učenici moraju riješiti da bi napredovali u igri:</p> <p><i>Savao je pristao da se smakne prvi kršćanski mučenik. Taj mučenik je bio:</i></p> <p>Stjepan Ivan Petar Marko</p> <p><i>Prvog kršćanskog mučenika su ubili:</i></p> <p>Kamenovanjem odrubljivanjem glave trovanjem vješanjem</p> <p><i>Progon kršćana počeo je u glavnom gradu Izraela. To je grad:</i></p>

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

Jeruzalemu Rimu Zagrebu Betlehemu

Savao je u progonima kršćana koristio

Mač bič pištolj palicu

Koliko ljudi drži kamenje da ih baci na prvog kršćanskog mučenika?

Četiri tri pet dva

Koje boje je ogrtač koji čuva Savao dok traje kamenovanje prvog kršćanskog mučenika?

Crvene plave zelene smeđe

Koji simbol prvi kršćanski mučenik drži u ruci dok ga kamenuju?

Križ goluba maslinovu grančicu srce

P	20. Eugen; Makarije; Anton; Dominik
S	21. Petar K.; Petra; Pero; Snježana; Mihej
N	22. 4. NED. DOŠAŠĆA; Honorat; Časlav
P	23. Ivan Kentski; Viktorija; Vikica
U	24. Badnjak; Adam i Eva; Grgur
S	25. ROĐENJE ISUSOVO – BOŽIĆ; Božidar
Č	26. Sv. Stjepan, prvomučenik; Kruno
P	27. Sv. Ivan, ap. i ev.; Ivona; Janko
S	28. Nevina dječica; Mladen; Nevenka
N	29. SVETA OBITELJ; Toma Beket; David; Davor
P	30. Eugen; Trpimir; Tihomir; Ruđer
I	31. Silvestar I.; Stara godina - zahvalnica

Kojega datuma se slavi prvi kršćanski mučenik?

26. 12.   25. 12.   24. 12.   27. 12

Koje boje je svećenikova odjeća na dan kada se slavi prvi kršćanski

mučenik?

Crvene bijele ljubičaste zelene

Središnji dio

Čitanje biblijskog teksta Savlovo obraćenje (Dj 9, 1 – 19).

sa stranice www.biblija.ks

Savao pak, sveudilj zadahnut prijetnjom i pokoljem prema učenicima Gospodnjim, pođe k velikomu svećeniku, zaiska od njega pisma za sinagoge u Damasku, da sve koje nađe od ovoga Puta, muževe i žene, okovane dovede u Jeruzalem.

Kad se putujući približi Damasku, iznenada ga obasja svjetlost s neba. Sruši se na zemlju i začu glas što mu govoraše: "Savle, Savle, zašto me progoniš?" On upita: "Tko si, Gospodine?"

A on će: "Ja sam Isus kojega ti progoniš! Nego ustani, uđi u grad i reći će ti se što ti je činiti."

Njegovi suputnici ostadoše bez riječi: čuli su doduše glas, ali ne vidješe nikoga. Savao usta sa zemlje. Otvorenih očiju nije ništa video pa ga povedu za ruku i uvedu u Damask. Tri dana nije video, nije jeo ni pio.

U Damasku bijaše neki učenik imenom Ananija. Njemu u viđenju reče Gospodin: "Ananija!" On se odazva: "Evo me, Gospodine!"

A Gospodin će mu: "Ustani, podi u ulicu zvanu Ravna i u kuću Judinoj potraži Taržanina imenom Savla. Eno, moli se; i u viđenju vidje čovjeka imenom Ananiju gdje ulazi i polaže na nj ruke da bi progledao."

Ananija odgovori: "Gospodine, od mnogih sam čuo o tom čovjeku kolika je zla tvojim svetima učinio u Jeruzalemu. On ima od velikih svećenika i punomoć okovati sve koji prizivlju ime tvoje."

Gospodin mu odvrati: "Podi jer on mi je oruđe izabranu da ponese ime moje pred narode i kraljeve i sinove Izraelove. Ja ću mu uistinu pokazati koliko mu je za ime moje trjeti."

Ananija ode, uđe u kuću, položi na nj ruke i reče: "Savle, brate! Gospodin, Isus koji ti se ukaza na putu kojim si išao, posla me da progledaš i napuniš se Duha Svetoga."

I odmah mu s očiju spade nešto kao ljske te on progleda pa usta, krsti se i uzevši hrane, okrijepi se.

Interpretacija

Nastavnik poticajnim pitanjima vodi učenike u razumijevanju teksta:

Zašto Savao putuje u Damask?

Što je neobično Savao doživio na putu? Kako zamišljate svjetlost koja ga je obasjala? Jarka ili nježna? Koje boje? Kakav je bio glas? Muški ili ženski? Strog ili nježan? Glasan ili tih?

Po čemu se vidi da je Savao bio u šoku? Koje promjene na tijelu je doživio? Kako je ušao u Damask?

Što je morao napraviti Ananija? Zašto je zabrinut oko toga zadatka?

Što je Ananija napravio kada je ušao u kuću k Savlu? Koja promjena se dogodila na Savlu?

Zadaci za učenike

Učenici preko tableta ili pametne ploče u razredu gledaju isječak crtanog filma o Savlovom obraćenju s dodanim pitanjima pripremljen u alatu EdPuzzle.

<https://edpuzzle.com/media/5d8cc8546b90914123bded16>

Učenici uz pomoć pripremljene slike pismeno u bilježnicu prepričavaju priču o Savlovom obraćenju.

Slika im se može poslati mailom ili prezentirati preko pametne ploče/projektoru u razredu:

Učenici u tablicu s biblijskim likovima koju su započeli u bilježnici u prijašnjoj lekciji (Lekcija: „promjena života, promjena imena“) upisuju novo Savlovo ime Pavao.

Vrednovanje

KOLIKO ZNAM O SAVLOVOM OBRAĆENJU	detaljno 3 boda	polovično 2 boda	malo 1 bod	nimalo 0 bodova
Znam opisati zašto je Savao putovao u Damask				
Znam opisati što je Savao doživio na putu				

	<p>Znam opisati kako je Savao ušao u Damask</p> <p>Znam opisati kako je izgledao susret Savla i Ananije</p> <p>Znam opisati kako se promijenio Savlov život nakon susreta s Ananijom</p> <p>0 – 4 bodova = Tvoje znanje nije dovoljno. Ponovno pažljivo pročitaj biblijski tekst i pogledaj film.</p> <p>5 – 10 bodova = Sigurno znaš više nego što si znao prije. Dopuni znanje s više detalja.</p> <p>11 – 15 bodova = Bravo! Dobro si upoznao događaj Savlovog obraćenja. Nemoj zaboraviti što si naučio/la.</p>				
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<p>Igra „Trka do Damaska“</p> <p>Biblijski tekst o Savlovom obraćenju</p> <p>Isječak crtanog filma o Savlovom obraćenju s ubačenim pitanjima</p> <p>Slika s detaljima vezanima za Savlovo obraćenje</p> <p>Tablica s biblijskim likovima koji mijenjaju ime koju su započeli u prijašnjoj lekciji</p>				
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<p>Učenici u igri „Trka do Damaska“ pokazuju znanje o progonima kršćanima u koje je bio uključen i Savao</p> <p>Učenici odgovaraju na pitanja ubačena u isječak crtanog filma o Savlovom obraćenju</p> <p>Učenici pismeno opisuju Savlovo obraćenje</p>				
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	<p>Učenici uz pomoć pripremljene slike pismeno u bilježnicu prepričavaju priču o Savlovom obraćenju.</p>				

DODATNI ELEMENTI¹

Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>Hrvatski jezik</p> <p>OŠ HJ A.6.1. Učenik govori i razgovara o pročitanim i poslušanim tekstovima.</p> <p>OŠ HJ A.6.2. Učenik sluša tekst, sažima podatke u bilješke i objašnjava značenje teksta.</p> <p>OŠ HJ A.6.3. Učenik čita tekst, uspoređuje podatke prema važnosti i objašnjava značenje teksta.</p> <p> Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije</p> <p>ikt A.2.2. Učenik se samostalno koristi njemu poznatim uređajima i programima.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	<p>Čitanje i interpretacija, te prepričavanje biblijskog teksta = hrvatski jezik</p> <p>Služenje informatičkom tehnologijom = informatika</p>
Aktivnosti koje obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	<p>Učenici s teškoćama u prepričavanju teksta o Savlovom obraćenju dobiju rečenice koje trebaju prepisati i dopuniti ispravnim riječima na ispravno mjesto.</p> <p>Riječi koje nedostaju: krščanin / Savao / svjetlost / putovao / krstio / progoniš</p> <p><i>Savao je _____ kako bi progonio kršćane.</i></p> <p><i>Na putu ga je obasjala _____ s neba i čuo je Isusov glas: „Savle, Savle, zašto me _____?“</i></p> <p><i>U šoku je ušao u grad gdje ga je posjetio _____ Ananija.</i></p> <p><i>On ga je blagoslovio i _____, te bivši progonitelj _____ mijenja svoje ponašanje – postaje kršćanin.</i></p>
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Nadareni učenici dobivaju odlomak iz knjige „Stopama Svetoga Pavla“ koji mogu pročitati i podatke koje smatraju zanimljivima ugraditi u svoje prepričavanje događaja Savlovog obraćenja.

¹Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnoga poziva. Nisu obvezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene metodičkih preporuka.

Pavlovo obraćenje u kasnijoj kršćanskoj misli

O Pavlovu iskustvu na putu za Damask oduvijek se govorilo kao o »obraćenju« – premda taj pojam ne upotrebljavaju ni Luka ni Pavao – te se oduvijek smatralo nekom vistom »obrascu« istinskog obraćenja. Slična dramatična obraćenja se, istina, događaju; no mnogi ljudi prolaze kroz proces koji je znatno manje dramatičan i iznenadan.

Novozavjetnim je piscima jasno da postoji živa razlika između vjere i nevjere, no oni su istom mnogo neodređeniji kada je riječ o načinu na koji pojedinac prelazi tu granicu. Njihovo ustezanje da Pavlovo iskustvo okarakteriziraju kao paradigmu obraćenja tek će utvrditi u sigurnosti one koji se muče misluju kako sâmi nikada nisu imali takvo »iskustvo na putu za Damask«; međutim, valja reći da zasljepljenje svjetlostu s neba nipošto nije jedini način na koji se ljudi susreću s Kristom.

Jedinstveni događaj

Novi vijet je ustežje od takvog vrednovanja Pavlova iskustva baš zato što je ono bilo jedinstveno. Pavao tvrdi da je to bilo posljednje, nikada više ponovljivo ukazanje uskrslog Isusa svojim učenicima (1 Kor 15, 8). Iako se to ukazanje dogodilo prostorno-vremenski različito od ostalih ukazanja koja se spominju u evanđeljima, postoji jasna naznaka da su ga kao takvog prepoznali drugi apostoli (D) 9, 27; 1 Kor 9, 1). Osim toga, u tom je ukazanju Pavao primio jedinstveni poziv – da bude »apostolom pogani« (»bogoslužnik među poganima« – Rim 15, 16).

To je Pavlovo iskustvo i po mnogočemu drugom bilo sasvim neobično. Ono se ponajviše treba zahvaliti činjenici da je i sâmi Pavao bio vrlo jedinstven: učeni farizej, do krajnosti revan, odjednom je pao na koljena. Židovski progontitel postaje kršćanskim apostolom. Prema tome, riječ je o izvještaju koji govori i o drugim velikim temama: trijumfu božanske milosti; nadilaženju ljudske volje; pobedi nad ljudskom oholosću.

Prvotni Pavlovi problemi?

Posljednjih su godina stručnjaci koji se bave svetim Pavlom upitali govorili li Pavlovo obraćenje i o načinu na koji izmijeđena duša pronalazi iznenadno rješenje na prividno beznadne probleme. Dvojica velikih teologa, Augustin (354.–430. g.) i Martin Luther (1483.–1546. g.) iskusili su godine propitkivanja vlastita bića prije no što su iskusili životno preobražavanju susret s Kristom, koji je Istina. Je li i Pavao prošao kroz takvo iskustvo?

Mnogi su vjerovali u to i potanko tumačili kako je Pavao u nutrinu bio tjeskoban gledom na svoje duhovno stanje, očajavajući nad vlastitim grijesima i bivajući razočaran Torom kao sredstvom koje bi trebalo riješiti njegov unutarnji sukob. Oni koji zagovaraju tu teoriju misle da se Pavlovo unutarnja pritišće iznenada slavno razriješila u Kristu – odatle njegova radost nad porukom Božjega oproštenja i njegov (katkada jak) kriticizam Zakona (Rim 3, 20). Je li Pavao kritizirao Zakon zbog svojega vlastitog trivenja, smatrajući da ga on ne može opravdati, nego mu samo objaviti njegov greh?

No sâmi Pavao, govoreci o svojem ranijem životu, snažno svjedoči protiv takve teorije. On, naime, za sebe kaže: »po pravednosti zakonskoj (bijah) besprijekoran« (Fl 3, 6); odnosno, »prije bijah hultelj, progontitel i nasilnik« (1 Tim 1, 13). Takvo što može izreći samo iznimno svesna i savjesna osoba. Ako je tako, tada nema govora o osjećaju unutarnjeg nemira ili očajanja koji bi Pavla tjerao prema Kristu, nalazeći u njemu svoje razriješenje; naprotiv, Pavao je »punom parom« isão naprijed, u suprotnom smjeru.

Zato nije riječ o tome da je tek »rješenje« koje mu je Krist u susretu sa sobom ponudio nagnalo Pavlu da upozna pritišće iznenadu u kojoj se nalazio; isto tako, nije riječ samo o »neznanju« i »nevjeri« (1 Tim 1, 13), nego i o tegobi izraelskog naroda (koji je u opasnosti da promaši Mesiju jer se služi Zakonom na pogrešan način i ne uspijeva uvidjeti Božji naum s poginima). Ako je u Božjem naumu bilo raspeće Izraelova Mesije, tada je očito da je nešto radikalno pošlo po zлу; Pavao je, pak, usprkos vlastitoj učenosti, promašio razvoj događaja prema ostvarenju Božjega nauma, kako ga donosi Pismo. Zato ga je Krist uputio da krene ispočetku.

Daljnji razlog zašto riječ »obraćenje« može odvesti na krivi trag nalazi se u činjenici da bi ta riječ mogla predstavljati kako je Pavao odbacio sve u što je prije bio vjeroao. Ipak, istina je da se Pavlov temeljni okvir nikada nije promijenio. Pavao je uvijek gorljivo vjeroval u Izraelov savez s Bogom i radikalno se protivio idolatriji. Novi je bio tako sadržaj unutar toga okvira, prožet stvarnostima Božjega Duha i uskrslog Isusa. U tom bi smislu Pavlovo »obraćenje« radije valjalo nazvati »preobrazbom«.

Dugoročan pogled

Zanimljivo je da ni Augustin ni Luther nisu bili u napasti promatrati Pavlovo obraćenje kao zrcalo vlastitoga obraćenja. Umjesto toga, tijekom cijele povijesti Crkve na Pavlovo se obraćenje ponajprije gledalo kao na očitovanje Božje snage i milosti koja je svladala oholu ljudsku volju, a ne kao na smirivanje prekomjerno introspektivne savijest. Zapravo, to su mišljenje zastupali jedino puritanci (koji su se živo bavili pitanjem na koji način pojedinci bivaju »pripravljeni« za susret s Božjom milošću), a kasnije i postprosvjetiteljski mislioci (pokušavajući iznaci manje »nadnaravno«, a više psihološko objašnjenje).

Kasniji pokušaji tumačenja Pavlova obraćenja često su vodili u čudnovate i maštovite rekonstrukcije: od toga da je Pavao bio epileptičar kojega je uhvatio napad do toga da ga je, u groznicama, smeo udar munjice nad Hermomon. Za razliku od toga, Djela apostolska u tri različite navrata argumentirano ustraju u tome da se Pavao zbiljski susreuo s uskršnjim Kristom. I premda nam pojedinosti možda i nisu jasne, korjenito novo usmjerenje Pavlova života potvrđuje da je ono što se bilo dogodilo na putu za Damask doista samo ono što je Pavao i tvrdio – dramatičan susret s Kristom.

Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	Ako se želi ocijeniti prepričavanje biblijskog teksta, gledaju se sljedeći elementi:											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>detaljno</th><th>djelomično</th><th>ne spominje to</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Učenik opisuje događaje koji su prethodili putu u Damask.</td><td>3</td><td>1</td><td>0</td></tr> <tr> <td>Učenik opisuje događaj na putu – obraćenje.</td><td>3</td><td>2</td><td>0</td></tr> </tbody> </table>		detaljno	djelomično	ne spominje to	Učenik opisuje događaje koji su prethodili putu u Damask.	3	1	0	Učenik opisuje događaj na putu – obraćenje.	3	2
	detaljno	djelomično	ne spominje to									
Učenik opisuje događaje koji su prethodili putu u Damask.	3	1	0									
Učenik opisuje događaj na putu – obraćenje.	3	2	0									

	Učenik opisuje Savlov ulazak u grad i stanje u kojem je bio. Učenik opisuje Ananijin poziv i njegovu reakciju. Učenik opisuje susret Savla i Ananije. Učenik opisuje Savlovo stanje na kraju događaja. izvrsno osrednje slabo Pravopis i urednost 2 1 0 Opći dojam 4 2 1	3	1	0
	Vrednovanje: 0 – 8 = nedovoljan 9 – 12 = dovoljan 13 – 16 = dobar 17 – 20 = vrlo dobar 21 – 24 = odličan			
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	-			
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	https://learningapps.org/display?v=pu5c6r70j19 https://edpuzzle.com/media/5d8cc8546b90914123bded16			
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	www.biblija.ks.hr Peter Walker: Stopama Svetoga Pavla, Kršćanska sadašnjost, str. 20			